

STORTINGET

Representantforslag 26 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Haagen Poppe, Tone Wilhelmsen Trøen, Anna Molberg og Tage Pettersen

Dokument 8:26 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Haagen Poppe, Tone Wilhelmsen Trøen, Anna Molberg og Tage Pettersen om å nedsette et utvalg som skal utarbeide en norsk kulturkanon

Til Stortinget

Bakgrunn

En kulturkanon er en oversikt over de mest betydningsfulle verkene i en nasjons kulturhistorie – en samling av de viktigste nasjonale kunst- og kulturskattene. Forslagsstillerne ønsker å utvikle en norsk kulturkanon for å slå fast hvilke verk som er essensielle i Norges kunst- og kulturarv. Flere land, som for eksempel Sverige, Danmark og Nederland, har allerede laget egne kulturkanoner.

Mange europeiske land er i dag preget av splittelse og av at tillit, trygghet, sosial samhörighet og fellesskap er under press. Man ser klart at etniske, religiøse og sosioøkonomiske skiller sammenfaller, og at man får en innvandret befolkning som har lite til felles med resten av befolkningen. Lignende tendenser ser man i Norge. I denne situasjonen er det behov for å tydeliggjøre og tilgjengeliggjøre den kulturelle arven som har formet ens egen sivilisasjon, som en felles referanseramme for både nye og etablerte borgere. Kunnskap om egen kultur er

viktigere enn på lenge. Bare Norge og nordmenn kan ta vare på norsk kultur. Forslagsstillerne ønsker å styrke dette arbeidet.

I en digital og globalisert tidsalder er det behov for en nasjonal diskusjon om hvilke kulturelle verdier, hvilken immateriell kulturarv og hvilke verk som er sentrale og dermed aller viktigst. I Norge trenger man en diskusjon om hva som er felles for hele det norske samfunnet. Forslagsstillerne mener det norske samfunnet ikke bør være redd for å diskutere hvem man er, hvor man kommer fra, og hvilke verdier man skal stå opp for. En norsk kulturkanon vil bidra til dette. Den vil også være nyttig for danning, fellesskap og inkludering, samt være et viktig verktøy i skolen, for lærere og i arbeidet med å videreutvikle læreplanene. I tillegg vil den synliggjøre den norske kulturhistorien for framtidige generasjoner og for innvandrere. Dessuten kan en liste over de viktigste verkene i norsk kunst- og kulturhistorie bidra til en mer levende kulturdebatt, noe som vil være positivt for Norge og norsk kulturpolitikk.

Forslagsstillerne presiserer viktigheten av at kulturkanonen ikke skal utvikles av politikere. Utvalget som utarbeider en norsk kulturkanon, bør nedsette uavhengige ekspertgrupper med kompetanse innenfor hvert område: arkitektur, billedkunst, design, kunsthåndverk, film, litteratur, immateriell kulturarv, musikk og scenekunst. Selv om ekspertgruppene skal være selvstendige og bidra til å utarbeide kulturkanonen, bør folket også få si sin mening, gjerne etter modell fra Sverige.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g:

Stortinget ber regjeringen sette ned et utvalg som skal utarbeide et forslag til en norsk kulturkanon, det vil si en liste over de viktigste verkene i Norges kunst- og kulturarv.

4. november 2025

Haagen Poppe

Tone Wilhelmsen Trøen

Anna Molberg

Tage Pettersen